

Michail Saakašvili přišel o ukrajinské občanství

Michail Saakašvili.
Zdroj: Wikimedia Commons

Někdejší gruzínský prezident Michail Saakašvili byl na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny Petro Porošenka v červenci zbaven ukrajinského občanství. Ukrajinský pas mu byl přitom Porošenkem udělen, když se Saakašvili v roce 2015 stal gubernátorem Oděské oblasti – tímto krokem ovšem přišel o občanství ve své domovské Gruzii. Nyní je tak politik prakticky osobou bez státní příslušnosti. Dle Porošenka, někdejšího Saakašviliho politického spojence, je důvodem k odebrání ukrajinského občanství fakt, že je Saakašvili v Gruzii trestně stíhán, což údajně při své žádosti o ukrajinský pas opomněl zmínit. Sám Saakašvili toto vysvětlení odmítá a hovoří o snaze Porošenka odstranit z politické scény Ukrajiny silného soupeře. Saakašvili na pozici gubernátora Oděské oblasti rezignoval na konci roku 2016, když obvinil centrální ukrajinskou vládu ze snah blokovat klíčové re-

formy a protikorupční úsilí.

Aktuálně se Saakašvili nachází v zahraničí, oznámil nicméně svůj záměr se během září do Ukrajiny vrátit a bránit se Porošenkově rozhodnutí soudní cestou. Kancelář gruzínského generálního prokurátora mezitím oznámila, že s ukrajinskými složkami spolupracuje na Saakašviliho vydání. Někdejší gruzínský prezident ve své vlasti čelí stíhání za násilné potlačení demonstrací a zneužití pravomoci, což považuje za politický proces.

(EN) <https://www.rferl.org/a/ukraine-saakashvili-poroshenko-vows-to-return/28653024.html>

(EN) <https://www.rferl.org/a/saakashvili-return-ukraine-gerogia-citizenship/28680481.html>

(EN) <https://www.rferl.org/a/georgia-asks-ukraine-saakashvili-extradition/28684082.html>

Gruzínské léto ve znamení demonstrací

V létě se ulice gruzínských měst staly dějištěm řady demonstrací. V červenci se v hlavním městě Tbilisi uskutečnila jedna z největších protestních akcí za poslední roky namířená proti represivní narko-politice gruzínských státních orgánů. Dle tisíců protestujících gruzínská administrativa často používá obvinění a tresty za držení drog proti politickým oponentům a celkově „nepohodlným“ osobám (v [červnovém zpravodaji](#) jsme informovali např. o případu gruzínských rapperů, čelících trestu za zesměšnění policisty ve svém videoklipu).

Do ulic v rámci tzv. „pochodu Gruzínů“ vyšly také na dva tisíce lidí požadujících deportaci ilegálních migrantů, zpřísnění gruzínských imigračních zákonů i zákaz zahraničního financování místních neziskových organizací. Pochod byl spoluorganizován nacionalistickým hnutím Erovnulebi, v jehož čele stojí někdejší náměstek ministra pro záležitosti diaspory Sandro Bregadze. Účastnila se jej rovněž opoziční ultrakonzervativní pro-ruská strana Aliance patriotů. V reakci na pochod uspořádala skupina občanských aktivistů a aktivistek protidemonstraci ve vesnici Beršueti, neda- leko od administrativní hranice s neuznanou republikou Jižní Osetie. Cílem akce bylo ukázat, že hlavním problémem gruzínské společnosti je trvající okupace části gruzínského území.

(RU) <https://jam-news.net/?p=48938&lang=ru>

(EN) <http://civil.ge/eng/article.php?id=30272>

(EN) <http://oc-media.org/who-was-in-and-who-was-out-in-tbilisi-far-right-march-of-georgians-analysis/>

EU pod tlakem Gruzie odmítla zveřejnit zprávu o stavu lidských práv v Abcházii

Před dvěma lety Evropská unie zadala požadavek na zpracování komplexní studie o stavu lidských práv v Abcházii. Report měl sloužit jako odrazový můstek pro budoucí větší zapojení EU v této neuznané republice. Zpracováním studie byl pověřen někdejší komisař Rady Evropy pro lidská práva Thomas Hammarberg a expertka na oblast jižního Kavkazu pracující pro International Crisis Group Magdalena Grono. Letos v srpnu se ale EU rozhodla výsledek mnohaměsíčního výzkumu v Abcházii nezveřejnit. Dle Hammarberga je příčinou této otočky tlak ze strany gruzínského ministerstva zahraničí, kterému se nelíbí, že experti ve studii k otázce mezinárodního statusu Abcházie zaujali neutrální stanovisko. Dle gruzínské strany to, že studie pracuje např. s abchazskou lidskoprávní legislativou, znamená přiznání abchazské nezávislosti.

Zprávu, která je prvním takto rozsáhlým zhodnocením stavu lidských práv v Abcházii provedeným nezávislými mezinárodními experty, se nakonec její autoři rozhodli zveřejnit na webu švédské lidskoprávní organizace Mezinárodní centrum Olofa Palmeho. Zprávu v angličtině si můžete přečíst [zde](#).

(EN) <https://www.palmecenter.se/en/article/palmecenter-publishes-first-independent-report-human-rights-abkhazia/>

(EN) <http://www.middleeasteye.net/columns/human-rights-report-abkhazia-eu-doesnt-want-you-see-1897625442>

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/84761>

Abchazský neziskový sektor pod rostoucím tlakem

Abchazský neziskový sektor vždy měl u místních v důsledku mezinárodního vývoje nesnadné postavení. Obzvláště ti jeho představitelé a představitelky, kteří se odváží účastnit projektů společně s gruzínskými kolegy a kolegyněmi. V posledních týdnech nicméně abchazští aktivisté mluví o nové vlně snah o diskreditaci místní občanské společnosti. V červenci totiž byly na anonymním facebookovém profilu zveřejněny detaily o abchazských i gruzínských účastnících projektu financovaného americkou rozvojovou agenturou USAID, včetně jejich jmen a honorářů. Zmínění aktivisté tak nyní čelí tvrdé veřejné kritice a obviněním ze zrady abchazského národa.

(EN) <http://oc-media.org/abkhazian-activists-under-fire-for-peacebuilding-projects/>

Vražda a únos ruských turistů spolu s výbuchem muničního skladu otřásly Abcházíí

Hlavní turistickou sezónou v Abcházii v letních měsících poznamenala dvě neštěstí (Abcházie se potýkala se zhoršenou kriminální situací již v červnu – viz [červnový zpravodaj](#)). V Gudautském regionu na severozápadě Abcházie přepadli 11. července dva muži v maskách vyzbrojeni samopalem a nožem dvě rodiny s dětmi, ruské turisty, a požadovali po nich peníze. Jeden z napadených, otec rodiny Andrej Kabanov, byl při pokusu o odpor zraněn a později zemřel v nemocnici. Ostatní byli následně uneseni. Díky zásahu ozbrojených složek došlo po pár hodinách k jejich propuštění, a oba pachatelé – bratři s kriminální minulostí – byli o několik dní později dopadeni. Ruská ambasáda v Abcházii reagovala vydáním doporučení, v němž ruským turistům důrazně doporučuje zvýšenou obezřetnost.

O necelý měsíc později, 2. srpna, pak ve stejném regionu došlo k výbuchu v muničním skladu abchazského ministerstva obrany, který následně zachvátil požár doprovázený dalšími explozemi munice. Úřady evakovaly lidi žijící v přilehlých domech, více než šedesát osob (včetně 35 občanů Ruské federace, kteří zde trávili dovolenou) bylo zraněno. Den po neštěstí pak byla nalezena těla dvou ruských turistek, které zemřely v důsledku zranění střepinami.

Oba případy zaznamenaly v Rusku i samotné Abcházii široký ohlas, a Abchazský svaz turismu následně informoval, že řada ruských turistů začíná rušit své dovolenkové plány.

(RU) <https://www.gazeta.ru/social/2017/07/11/10782644.shtml>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.eu/articles/305945/>

(RU) <https://news.rambler.ru/incidents/37421714-abhaziya-pytaetsya-opravdatsya-za-ubiystvo-rossijskogo-turista/>

(EN) <http://oc-media.org/russian-tours-to-abkhazia-cancelled-amid-safety-concerns/>

(EN) <http://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/40369/>

Letní informační šum okolo posouvání hranice mezi Gruzíí a Jižní Osetií

Letošní léto, podobně jako v předchozích letech, zaplnily stránky gruzínských a následně mezinárodních médií zprávy o posunu tzv. administrativní hranice mezi Gruzíí a odtrženeckou republikou Jižní Osetie o několik set metrů hlouběji do území nacházející se pod kontrolou Tbilisi. Gruzínská státní bezpečnostní služba v červenci informovala, že v blízkosti gruzínské vesnice Beršueti byly ruskými jednotkami nainstalovány nové cedule značící státní hranici. To mělo znemožnit místním farmářům přístup k části půdy, která se najednou ocitla na Ruskem okupovaném území. Ruské ministerstvo zahraničí jakýkoli posun hranice popřelo a zprávu označilo za provokaci. Jižní Osetie tvrdí, že značky byly nainstalovány v souladu s existující mapou a Tbilisi bylo údajně o tomto kroku předem informováno. Dle zdrženlivého vyjádření monitorovací mise Evropské unie (EUMM) se nové cedule objevily v blízkosti administrativní hranice na místě, které gruzínská administrativa nemá pod kontrolou. Zajímavé shrnutí protichůdných tvrzení vytvářejících v této otázce již klasický informační šum přináší portál [OC Media](http://oc-media.org).

Po rusko-gruzínské válce ze srpna 2008 a následném uznání nezávislosti Jižní Osetie Moskvou začali ruští pohraničníci, nasazení v oblasti, budovat mezi Jižní Osetií a vlastní Gruzíí pohraniční infrastrukturu. Gruzie tento proces tzv. borderizace považuje za ilegální a na panující status quo (a z něj plynoucí důsledky) opakovaně upozorňuje mezinárodní společenství.

(EN) <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=30238>

(EN) <http://peacekeeper.ru/en/?module=news&action=view&id=30761>

(EN) <http://oc-media.org/tbilisi-contradicts-media-reports-of-new-russian-seizure-of-tbilisi-controlled-land/>

Cenzura na Arménském filmovém festivalu Golden Apricot

Pořadatelé filmového festivalu Golden Apricot, který se konal v červenci v Jerevanu, byli obviněni z cenzury, když na poslední chvíli zrušili vysílání dvou filmů s LGBT tematikou. Konkrétně šlo o dokument *Listen To Me: Untold Stories Beyond Hatred*, který je složen z výpovědí Arménské LGBT komunity a celovečerní film *Apricot Groves*, přinášející příběh transsexuála Arama, který se vrací z USA do Arménie.

Organizátoři se rozhodli zrušit promítání celé kategorie „Arméni: vnitřní a vnější pohled“, která zahrnovala 36 filmů arménských i zahraničních tvůrců. Festival se za tento krok setkal s kritikou nejen ze strany LGBT komunity, ale také od aktivistů, lidskoprávních organizací a některých arménských filmařů. Arménská Filmařská unie, která festival pořádá, uvedla jako oficiální důvod zrušení kategorie období smutku za nedávno zesnulého bývalého ředitele Unie Roberta Gevorgjantse. Předložené vysvětlení je ale v rozporu s předchozím vyjádřením Unie, ve kterém požadovala stažení právě jen dvou filmů s LGBT tematikou. Tomuto kroku navíc předcházelo několik podobných událostí vzbuzujících obavy, zejména odložení přijetí zákonů o rovných právech a domácím násilí. I když homosexualita je v Arménii od roku 2003 legální, LGBT je v arménské společnosti stále tabu. V Arménii taktéž neexistuje manželství párů stejného pohlaví a homosexuálové jsou považováni za duševně nemocné a neschopné sloužit v armádě.

(EN) <https://www.rferl.org/a/armenia-film-festival-lgbt-outrage-cries-censorship/28610449.html>

(EN) <https://www.calvertjournal.com/news/show/8588/erevans-golden-apricot-film-festival-at-centre-of-lgbt-censorship-row>

(EN) https://eap-csf.eu/index.php/2017/07/20/golden_apricot/

Nejasnosti ohledně nasazení arménských vojáků v Sýrii

Ruský vysoký armádní čínovník zmínil, že Arménie společně se Srbskem poskytne vojáky do mezinárodní koalice pro odminování Sýrie, která by měla být vedena Ruskem. Rusko k tomuto kroku využilo svůj status stálého člena Rady bezpečnosti OSN. Zástupci arménské vlády nicméně

odmítli zprávu potvrdit či vyvrátit s tím, že veřejnost bude obeznámena až po finálním rozhodnutí. Ruský ministr zahraničí Lavrov zmínil záměr zahrnout arménské vojáky v rámci odminování okolí syrské Palmiry již v dubnu při setkání se svým arménským protějškem Nalbandjanem. Kromě Arménie a Srbska Moskva oslovila také Irán, Egypt, Turecko a Spojené Arabské Emiráty. Arménie již do Sýrie odeslala skrze ruskou armádu několik letadel humanitární pomoci.

(EN) <https://www.azatutyun.am/a/28701288.html>

(EN) <https://www.azatutyun.am/a/28703831.html>

(EN) <https://sputniknews.com/middleeast/201708261056802706-armenia-serbia-coalition-demining/>

Arménii zasáhly nejhorší lesní požáry za poslední desetiletí

Hasičské letadlo Iljušin Il-76

Zdroj: Wikimedia Commons

Arménii v létě zasáhla vlna silných lesních požárů. Nejhorší z nich zasáhl 12. srpna rezervaci Khosrov ležící v provincii Vayots Dzor nedaleko Jerevanu. Požár zlikvidoval podle odhadů asi 2 500 – 10 000 hektarů lesů a arménské záchranné síly měly problém, zejména kvůli nevyhovující technice, požár zlikvidovat. Ministerstvo mimořádných událostí bylo nakonec 15. srpna nuceno požádat o pomoc Rusko, které poskytlo speciální hasičské letadlo Iljušin Il-76. Po několika přeletech se požár podařilo uhasit. Členové záchranné služby zmínili, že současnou techniku bylo na prudkých kopcích rezervace

Khosrov prakticky nemožné nasadit. K šíření požáru přispěl také silný vítr. Nyní probíhá diskuze o zakoupení nového hasičského vybavení. Rozvojový program OSN již slíbil Arménii pomoc s pořízením nové hasičské techniky.

(EN) <https://www.azatutyun.am/a/28695278.html>

(EN) <https://www.rferl.org/a/firefighters-armenia-russia-localize-wildfire-khosrov-forest-reserve/28679104.html>

(EN) <https://armenpress.am/eng/news/901791/russian-mes-airplane-lands-at-erebuni-airport-%E2%80%93-ready-to-fight-forest-fire.html>

(EN) <http://asbarez.com/165674/an-update-by-atp-leadership-on-forest-fires-in-armenia/>

Ruská Duma navrhuje Arménii přijmout ruštinu jako oficiální jazyk

Návrh přišel poté, co 12. července ruská Duma schválila zákon, který umožňuje řidičům z Euroasijské unie pracovat v Rusku jako profesionální řidiči, ale pouze pokud jejich země uznává ruštinu jako oficiální jazyk. V praxi zákon pokrývá řidiče z Běloruska, Kazachstánu a Kyrgyzstánu, ale nikoliv z Arménie. Předseda ruské Domy Volodin 17. července navrhl možnost uznat jazyk svému arménskému protějšku Bablojanovi. Návrh se nicméně setkal v Jerevanu s chladnou odezvou. Vládní představitelé zmínili, že podnět oceňují, ale že nemají zájem a připojili znepokojení ohledně zavádějího pokrytí kauzy ruskými médii. V Arménii je ruština rozšířenější než v ostatních jihokavkazských státech – 70 % Arménů je schopno mluvit rusky a mnoho Arménů studuje či pracuje v Rusku. Rusko je také domovem početné arménské diaspory. Některé arménské menšiny, například Molokáni, používají ruštinu jako hlavní jazyk. Téma ruštiny v Arménii ale zůstává kontroverzním. V roce 2014 například vzbudila pozdvižení ruská propagandistická mediální osobnost Dmitriy Kiselyev když kritizoval špatnou ruštinu jerevanského taxikáře. Kauza také vzbudila anti-ruskou odezvu v arménských médiích, která zmiňují například kontroverzní prodej ruských zbraní Ázerbájdžánu. Od čtyřdenní války v dubnu 2016 panuje v Arménském veřejném prostoru debata ohledně povahy ruského spojení.

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/84396>

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/68551>

(EN) <https://jam-news.net/?p=50899>

(EN) <https://www.languagemagazine.com/2017/07/armenia-refuses-russian/>

Nová kapitola v Arménsko-Čínských vztazích.

V Jerevanu začala stavba nové čínské ambasády, která se po dokončení stane druhou největší čínskou ambasádou v postsovětském prostoru. Stavba symbolizuje rostoucí vztahy obou zemí v poslední době. Nová budova s rozlohou 40 000 metrů čtverečních bude hotova v roce 2019. Zahájení stavby 9. srpna přihlíželi Arménský ministr zahraničí Edward Nalbandian a čínský náměstek ministra zahraničí Li Huilai. „Arménie je pro Čínu atraktivním partnerem díky své multivektorové diplomacii – zejména díky strategickému partnerství s Ruskem a zároveň velmi dobrým vztahům s Evropskou unií,“ zmínil arménský poslanec Bekarjan. Gruzie je sice pro Čínu ekonomicky zajímavější, ale nenabízí takový diplomatický potenciál jako Arménie. Vzájemné vztahy rozdmýchal v roce 2015 návštěvou Pekingu arménský prezident Sarkisjan, když podepsal ekonomické, politické a vojenské smlouvy o spolupráci. Čína investuje do těžby železa v Arménii a plánuje také investice do měděného průmyslu. Z čínského pohledu je Arménie ve vzájemných ekonomických vztazích až za sousední Gruzii a Ázerbájdžánem. Z Arménskému pohledu se však Čína, co se týče vzájemných obchodních vztahů, umístila jen za Ruskem. Jednou z překážek obchodních vztahů je ale nedostatek čínsky mluvících Arménů.

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/84826>

(EN) <http://asbarez.com/165454/china-breaks-ground-on-new-embassy-in-yerevan/>

Nová silnice spojila Arménii a Náhorní Karabach

Prezidenti Arménie a neuznaného Náhorního Karabachu se 1. září zúčastnili slavnostního otevření druhé silnice spojující Arménii a území Náhorního Karabachu. Silnice spojuje Arménské město Vardenis s Martakert, jež leží v severní části neuznané republiky. Politici si od otevření slibují hlavně nárůst turismu a ekonomický přínos. Ten zajistí zejména těžba zlata a mědi na severu Náhorního Karabachu. Silnice byla financována z poloviny vládami Arménie a Náhorního Karabachu, druhou polovinu zajistila celosvětová sbírka „Hayastan All-Armenian Fund“. Nová silnice zkrátí cestu z Jerevanu do Stepanakertu, „hlavního města“ Náhorního Karabachu, asi o půl hodiny. Doposud jediná silnice spojující Arménii a Náhorní Karabach byla postavena v roce 1997 a vede skrze koridor Lačín ležící v jižní části Arménie.

(EN) <https://www.azatutyun.am/a/28709821.html>

(EN) <https://www.armeniafund.org/project/vardenis-martakert-highway/>

(EN) <https://www.panorama.am/en/news/2017/08/31/The-Vardenis-Martakert/1827529>

Tři roky vězení pro blogera za opakovanou návštěvu Náhorního Karabachu

Dne 20. července odsoudil bakinský soud blogera Alexandra Lapšina na tři roky vězení za „nelegální překročení ázerbájdžánské hranice“, kterého se měl dopustit během svých dvou cest do Náhorního Karabachu - území, které sice dle mezinárodního práva náleží Ázerbájdžánu, ale fakticky je od počátku devadesátých let okupováno arménskou armádou. Během soudních přelíčeni se Lapšin nechal slyšet, že svých cest do sporného území lituje a omluvil se za morální újmu, kterou svými články o Karabachu způsobil ázerbájdžánské veřejnosti. Blogger trvá na své nevině a tvrdí, že jeho dvě cesty v letech 2011 a 2012 neměly politický motiv a že považuje Náhorní Karabach za integrální součást Ázerbájdžánu. Lapšin - držitel ukrajinského, ruského a izraelského občanství - byl na žádost ázerbájdžánských úřadů zadržen vloni v prosinci v Bělorusku následně vydán do Baku. Obhájce Lapšina se hodlá proti rozsudku odvolat. Ruské Ministerstvo spravedlnosti oznámilo, že je ochotné s Baku jednat o Lapšinově případné extradici, sám blogger nicméně oficiálně požádal Izrael o své vydání do Tel Avivu. Na obranu blogera vystoupil mimo jiné globální novinářský watchdog Reportéři bez hranic: „Lapšin by neměl být vězněn za cestování do sporného regionu. Naléháme na bakinské úřady, aby nerozporovaly novinářovo soudní odvolání a bezpodmínečně jej propustily.“

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.eu/articles/306400/>

(EN) <https://www.rferl.org/a/azerbaijani-prosecutor-seeks-lengthy-prison-term-for-lapshin/28616569.html>

(EN) <https://www.rferl.org/a/russian-blogger-jailed-azerbaijan-lapshin-seeks-extradition-israel/28642281.html>

(EN) <https://cpj.org/2017/07/azerbaijan-court-sentences-blogger-to-three-years-.php>

Alijev jednal s americkým ministrem zahraničí o Karabachu a energetice

Ázerbájdžánský prezident Ilham Alijev se začátkem července sešel s americkým ministrem zahraničí Rexem Tillersonem během Světového ropného kongresu v Istanbulu. Podle Baku státníci jednali především o energetice a křehké bezpečnostní situaci v Náhorním Karabachu. Alijev vyjádřil vděčnost za podporu Jižního plynového koridoru (Southern Gas Corridor) ze strany Trumpovy administrativy. Tillerson obratem ocenil angažovanost Ázerbájdžánu v mírových operacích v Afghánistánu a jeho roli jakožto logistické a dopravní základny, která tyto operace umožňuje.

(EN) <http://en.president.az/articles/24508>

(EN) <https://www.rferl.org/a/tillerson-aliyev-azerbaijani-president-istanbul/28609812.html>

Je libo svobodu slova, nebo nový byt? Nezávislý Turan versus závislá „novinařina“

Ázerbájdžánští činovníci zahájili hon na poslední nezávislou tiskovou agenturu v zemi Turan. Turan byl založen v roce 1990, jako jedna z vůbec prvních nezávislých tiskových agentur v rozpadajícím se SSSR skupinou místních novinářů, kteří odmítli pracovat pro státní média. V roce 2014 byl nominován na cenu Reportérů bez hranic. Turan zkraje srpna oznámil, že jej místní berní úřad obvinil z daňových podvodů a požaduje po něm likvidačních 37.000 manátů (500.000 korun). Agentura obvinění odmítá a odvolala se k bakinskému finančně-správnímu soudu. Mimojiné i kvůli mnohým nesrovnalostem, kterých se daňoví inspektoři během vyšetřování dopustili. Například úplně opomenuli zmínit nezávislý audit, jenž Turan z nařčení berníka očišťoval. Dne 16. srpna proběhla v kanceláři Turanu soudem nepovolená razie. Podle Mehmana Alijeva, ředitele Turanu, daňoví inspektoři nejenže zkonfiskovali všechny finanční dokumenty, ale zevrubně prohlédli i osobní počítače a věci zaměstnanců, kterým zároveň ilegální prohlídku zakázali natočit. Mehman Alijev spolu s mezinárodními organizacemi nazval tuto šikanu ze strany státního úřadu politicky motivovaným procesem. Týden poté byl zatčen za hlasitých protestů ázerbájdžánské občanské společnosti, amerického ministerstva zahraničí a evropských institucí. Ty zatčení odsoudily nejen jako útok na jeho individuální svobodu, ale vzhledem k věhlasu Turanu též jako útok na svobodu slova v zemi. Ostatně, Ázerbájdžán si v této oblasti vede prabídně: podle Reportérů bez hranic se v žebříčku svobody slova umístil na 162. místě ze 180 hodnocených zemí. Jako špatný vtíp proto muselo na neúplatné novináře zapůsobit rozmáchlé gesto vlády, která v červenci přidělila 255 bytů místním novinářům, aby tím oslavila Národní den tisku. „Ázerbájdžánská novinařina se rozvíjí a hraje velmi pozitivní roli ve společnosti. Svoboda slova je v Ázerbájdžánu zajištěna“, dodal během „oslav“ profesního svátku prezident Ilham Alijev. Chadídža Ismajlová, investigativní novinářka, která sama strávila více než rok ve vězení kvůli článkům o korupci v prezidentově rodině, ocenila ty novináře, kteří se nenechali zlákat a nepřijali úplatek formou nového bytu. „Váš domov je v našich srdcích“, vzkázala jim svým nezaměnitelným způsobem.

(EN) <https://www.rferl.org/a/azerbaijan-aliyev-free-apartments-journalists/28632596.html>

(EN) <https://www.rferl.org/a/media-watchdog-condemns-azerbaijan-harassment-turan/28673734.html>

(EN) <https://www.rferl.org/a/azerbaijan-turan-tax-police-raid/28679610.html>

(EN) <https://www.meydan.tv/en/site/politics/24661/>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.eu/articles/308358/>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.eu/articles/308422/>

Amirli - další nevinná oběť autoritářů a „honu na gülenovce“

Faiq Amirli, přední opoziční politik z ázerbájdžánské Lidové strany, byl koncem července v Baku odsouzen na tři roky vězení kvůli domnělému podněcování náboženské nenávisti. Amirli byl zároveň finančním ředitelem novin Azadliq („Svoboda“ v ázerbájdžánštině). Podle vyšetřovatelů se u něj našly knihy od Fethulláha Gülena, tureckého muslimského klerika žijícího v exilu v USA, kterého Ankara nařkla ze zosnování neúspěšného státního převratu v Turecku v létě 2016. Podobně jako Turecko tak i Ázerbájdžán využívá narativu údajného spolčení vedeného Gülenem k represím vůči opozičním hlasům v zemi.

(EN) <https://www.rferl.org/a/azerbaijan-opposition-politician-jailed-amirli/28635066.html>

(EN) <https://cpj.org/2017/07/newspaper-financial-director-jailed-in-azerbaijan.php>

(EN) <https://www.thetimes.co.uk/article/azerbaijan-opposition-figure-jailed-for-links-to-gulenists-fjf3w2q9k>

Organizace Transparency Azerbaijan donucena zásadně omezit svou činnost

Organizace Transparency Azerbaijan (TA) oznámila, že byla nucena zavřít svá dvě regionální centra v Gandži a Gubě a podstatně omezit aktivity své centrály v Baku. Na vině je dlouhodobá neochota ázerbájdžánského Ministerstva spravedlnosti registrovat prodloužení grantové smlouvy, na jejímž základě je organizace financovaná americkým donorem USAID. O zaregistrování tohoto dodatku ke smlouvě žádala TA neúspěšně od února 2017. Tamní drakonické zákony přijaté v letech 2013 – 2014 v podstatě paralyzovaly fungování nevládních organizací, které jsou financovány ze zahraničí. TA poskytla od roku 2005 bezplatné právní konzultace 40 tisícům lidí, zejména těm sociálně nejzranitelnějším. Ázerbájdžán v současnosti zaujímá 123. místo ze 176 hodnocených zemí v indexu míry korupce, zpracovávaný Transparency International.

(EN) <https://www.meydan.tv/en/site/society/24635/>

(EN) <http://transparency.az/eng/transparency-internationals-statement/>

Militarizace Nachičevanu

Podle Zaura Širieva, ázerbájdžánského experta britského think tanku Chatham House, došlo v posledních letech k výrazné militarizaci Nachičevanu - ázerbájdžánské exklávy vklíněné mezi Arménií a Tureckem. Toto strategicky významné území sice nesousedí s územím Náhorního Karabachu, o který vede Ázerbájdžán s Arménií letitý násilný spor, ale je vzdáleno pouhých 60 km od Jerevanu - hlavního města nepřítel. Což znamená, že je na dostřel, jelikož Baku do Nachičevanu přepravilo raketové systémy Směřč a Kasirgas s doletem 90 km, respektive 100 – 120 km. Jerevan nicméně vloni na vojenské přehlídce hrdě představil balistické rakety Iskander (taktéž ruské výroby), které mají dolet několikanásobně delší a mohou tak ohrozit Baku, tamní ropná pole a další důležitou infrastrukturu. Obě země se tak navzdory poměrně časté a intenzivní eskalaci násilí (konflikt v dubnu 2016 dokonce hrozil přerůst v regulérní válku) drží vojensky v šachu - jsou si vědomy toho, že případný útok na hlavní město jednoho bude nemilosrdně opětován. Nyní je v Nachičevanu dislokováno údajně 20 tisíc vojáků z celkových 67 tisíc, kterými Ázerbájdžán podle odhadů disponuje.

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/84691>

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/61610>

K odběru měsíčního zpravodajství z jižního Kavkazu se můžete snadno přihlásit na

<http://www.cestainiciativy.cz>

Líbí se vám zpravodajství? Pomozte nám pokračovat v jeho vydávání!

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ

tř. Kpt. Jaroše 18, 602 00 Brno, tel.: 543 245 342, e-mail: brno@nesehnuti.cz

<http://www.nesehnuti.cz>

Na vzniku tohoto přehledu zpráv se podíleli:

Ondřej Zacha, Jakub Šimák, Barbora Jelínková, Pavla Švecová, Jaromír Němec

Poznámky:

Názvy některých měst i území na jižním Kavkaze se staly součástí politických bojů, které navazují na přímé vojenské konflikty mezi různými znepřátelenými zeměmi. Proto se můžete ve zpravodajství v ruském i anglickém jazyce setkat s názvy jako Sukhumi/Sukhum, Stepanakert/Khankendi [1], Tskhinvali/Tskhinval, South Ossetia/Tskhinvali Region apod. V tomto zpravodaji se snažíme používat pro pojmenování hlavních měst neuznaných či částečně uznaných území jazykovou podobu, která byla konzultována s Ústavem pro jazyk český Akademie věd České republiky (pokud taková podoba existuje).

Pro bezprostřední vzhled a ilustraci některých názorových postojů politického života na jižním Kavkaze občas uvádíme i odkazy na zdroje, které vyjadřují stanovisko pouze jedné ze zainteresovaných stran či na zdroje, které v žádném případě nelze označit za nezájaté. V žádném případě to neznamená, že se redakce tohoto zpravodaje ztotožňuje se všemi názory či východisky médií, jejichž odkazy uvádíme.

[1] Ázerbájdžán v roce 1991 přejmenoval město na Chankendi a používá pouze tento název, Arménie a arménské obyvatelstvo, které nyní město ovládá, používají název Stepanakert vzniklý v dobách Sovětského svazu v roce 1923.

TRANSITION

Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR
v rámci Programu transformační spolupráce ČR.